

XXIAdults

Προσαρμογή του εκπαιδευτικού συστήματος ενηλίκων στον 21^ο αιώνα Καλές Πρακτικές

INSTITUTE for
ROMA and
MINORITIES
INCLUSION

DIPUTACIÓN
DE VALLADOLID

E-SCHOOL
EDUCATIONAL GROUP

EMPODERAR
DESENVOLVIMENTO ORGANIZACIONAL, SOCIAL, PROFISSIONAL E PESSOAL

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Όνομα της Καλής Πρακτικής

«TUECHTIG – Συμπεριληπτική Μάθηση και Συνεργασία για Ενήλικες με Αναπηρίες και Διαφορετικές Ανάγκες»

Σύνοψη της Πρακτικής

Σύντομη, εύκολα κατανοητή περίληψη: Ποια είναι η πρακτική, για ποιον και για ποιο σκοπό;

Το TUECHTIG είναι ένας **χώρος συνεργασίας και μάθησης χωρίς αποκλεισμούς στο Βερολίνο**, σχεδιασμένος ειδικά για την ενδυνάμωση ενηλίκων με αναπηρίες και ποικίλες μαθησιακές ανάγκες. Το γραφείο συνδυάζει υποδομές χωρίς εμπόδια, εργαστήρια με συνομηλίκους και υποστηρικτική τεχνολογία για να επιτρέψει την επαγγελματική ανάπτυξη, την προσωπική ανάπτυξη και την κοινωνική συμμετοχή.

Ο κόμβος παρέχει εκπαίδευση σε ψηφιακά εργαλεία, επιχειρηματικότητα και συμπεριληπτικό σχεδιασμό, ενώ παράλληλα χρησιμεύει ως πλατφόρμα για την οικοδόμηση κοινότητας και την κοινωνική καινοτομία. Το TUECHTIG προσφέρει ένα προσβάσιμο, φιλόξενο περιβάλλον όπου όλοι -ανεξάρτητα από τις ικανότητές τους- μπορούν να μάθουν, να συνεργαστούν και να ευδοκιμήσουν.

Περιγραφή της Πρακτικής – τουλάχιστον 2000 χαρακτήρες

1) Πλαίσιο / Ιστορικό

Ποια ήταν η αρχική ανάγκη ή το πρόβλημα;

Ποια ήταν η ομάδα-στόχος;

Ήταν μέρος κάποιου ευρύτερου προγράμματος ή έργου;

Αρχική Ανάγκη ή Πρόβλημα:

Οι ενήλικες με σωματικές αναπηρίες, νευροδιαφορετικότητα ή χρόνιες ασθένειες αντιμετωπίζουν επίμονα εμπόδια στη συμμετοχή τους στην επίσημη εκπαίδευση, την επαγγελματική κατάρτιση και την επαγγελματική ζωή. Αυτά περιλαμβάνουν δυσπρόσιτα φυσικά περιβάλλοντα, έλλειψη συμπεριληπτικών παιδαγωγικών εργαλείων, περιορισμένα δίκτυα συνομηλίκων και λίγους χώρους που συνδυάζουν την παραγωγικότητα με την προσωπική ενδυνάμωση. Πολλά περιβάλλοντα μάθησης και συνεργασίας δεν μπορούν να φιλοξενήσουν υποστηρικτικές τεχνολογίες, να παρέχουν υποδομές φιλικές προς τις αισθήσεις ή να προσφέρουν εξατομικευμένες μαθησιακές διαδρομές.

Ομάδα-στόχος:

- Ενήλικες με αναπηρίες και νευροδιαφορετικά άτομα
- Κοινωνικοί επιχειρηματίες, φροντιστές και εκπαιδευτές κοινότητας

- Άτομα που αναζητούν συμπεριληπτική επαγγελματική ανάπτυξη και περιβάλλοντα συνεκπαίδευσης

Μέρος ενός ευρύτερου προγράμματος ή έργου;

Ναι. Το TUECHTIG υποστηρίζεται από τον μη κερδοσκοπικό οργανισμό my ability eV και χρηματοδοτείται από έναν συνδυασμό του Aktion Mensch, δημόσιων επιχορηγήσεων καινοτομίας και κοινωνικών επενδύσεων. Αποτελεί μέρος της ευρύτερης προσπάθειας του Βερολίνου για προσβασιμότητα και κοινωνική καινοτομία στην εκπαίδευση και την απασχόληση.

2) Στόχοι

Ποιοι ήταν οι στόχοι της πρακτικής;

Τι στόχευε να βελτιώσει ή να αλλάξει;

- Παροχή ενός συμπεριληπτικού, πλήρως προσβάσιμου χώρου μάθησης και συνεργασίας, όπου άτομα με και χωρίς αναπηρίες μπορούν να αναπτύξουν δεξιότητες, να συνδεθούν και να συνδημιουργήσουν.
- Προσφορά εργαστηρίων μάθησης από ομοτίμους και ανάπτυξης δεξιοτήτων, προσαρμοσμένων στις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των ενηλίκων με αναπηρία και των υποστηρικτών τους.
- Ενδυνάμωση των συμμετεχόντων μέσω της έκθεσής τους στην επιχειρηματικότητα, τα ψηφιακά εργαλεία και την ηγεσία της κοινότητας.
- Ευαισθητοποίηση και μετασχηματισμός των κοινωνικών αντιλήψεων σχετικά με την εργασία, την παραγωγικότητα και την ένταξη.

3) Υλοποίηση / Μεθοδολογία

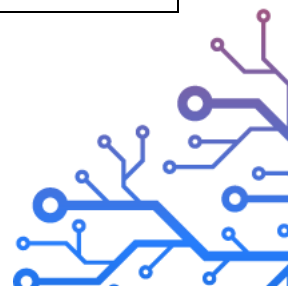
Πώς πραγματοποιήθηκε η πρακτική βήμα προς βήμα;

Ποιες δραστηριότητες ή μέθοδοι χρησιμοποιήθηκαν;

Πόσο καιρό διήρκεσε;

Εφαρμογή βήμα προς βήμα:

1. **Φάση Σχεδιασμού:** Ένας προσβάσιμος από όλους χώρος σχεδιάστηκε από κοινού με τους χρήστες, με γραφεία ρυθμιζόμενου ύψους, μετακίνηση χωρίς εμπόδια, περιοχές χαμηλής διέγερσης, ανάγλυφη σήμανση και προσβάσιμες εγκαταστάσεις κουζίνας/τουαλέτας.
2. **Δημιουργία Κοινότητας:** Ο χώρος ξεκίνησε με στοχευμένη προσέγγιση δικτύων ενηλίκων με αναπηρία, φροντιστών και συμπεριληπτικών εκπαιδευτών για τη συν-δημιουργία των πρώτων ενοτήτων προγραμματισμού.
3. **Έναρξη Προγραμματισμού:** Παρουσιάστηκαν εργαστήρια για ψηφιακές δεξιότητες, αφήγηση ιστοριών, προσβάσιμο σχεδιασμό και κοινωνική επιχειρηματικότητα. Προσλήφθηκαν ομότιμοι μέντορες με βιωματική εμπειρία για να καθοδηγήσουν και να συντονίσουν.
4. **Συνεχής Λειτουργία:** Το TUECHTIG προσφέρει συνδρομές σε προγράμματα συνεργασίας, προσβάσιμες αίθουσες συσκέψεων και ένα κυλιόμενο ημερολόγιο εκπαίδευσης, που περιλαμβάνει:
 - ο Συμβουλευτική επιχειρηματικότητας «Ξεκινήστε το έργο σας»
 - ο Τεχνολογική εκπαίδευση με θέμα «Ψηφιακά Εργαλεία για την Ένταξη»

- ο Συνεδρίες τέχνης και έκφρασης, συμπεριληπτικές ομάδες προγραμματισμού και κοινοτικά πρωινά

5. **Παρακολούθηση Αποτελεσμάτων:** Οι βρόχοι ανατροφοδότησης, οι έλεγχοι προσβασιμότητας και οι μαρτυρίες συμμετεχόντων καθοδηγούν τη συνεχή βελτίωση.

4) Αποτελέσματα

Ποια ήταν τα συγκεκριμένα αποτελέσματα;

Πώς επηρέασε η πρακτική τους συμμετέχοντες;

Συγκεκριμένα Αποτελέσματα:

- Πάνω από 200 άτομα χρησιμοποίησαν το TUECHTIG για μάθηση, συνεργασία ή υποστήριξη ανάπτυξης έργου τους πρώτους 18 μήνες.
- Τουλάχιστον 15 πρωτοβουλίες με επικεφαλής την κοινότητα ξεκίνησαν από τον χώρο (π.χ., μια νευροδιαφορετική τεχνολογική συλλογικότητα, μια προσβάσιμη ομάδα podcasting).
- Οι συμμετέχοντες ανέφεραν σημαντικές αυξήσεις στην αυτοπεποίθηση, την αυτονομία και τη συνειδητή επαγγελματική τους δράση.
- Το μοντέλο έγινε σημείο αναφοράς για άλλους κόμβους με προσανατολισμό στην ένταξη στη Γερμανία και την Αυστρία.

Επιπτώσεις στους Συμμετέχοντες:

- Ενδυνάμωση μέσω της αυτονομίας και της επιλογής στη μάθηση
- Αυξημένη προβολή και ηγεσία των ατόμων με αναπηρία στον κοινωνικό και επαγγελματικό τομέα
- Ενισχυμένα κοινωνικά δίκτυα και αλληλεγγύη μεταξύ ατόμων με αναπηρία

5) Ιστορίες Συμμετεχόντων – προαιρετικά

Σύντομα αποσπάσματα, προσωπικές σκέψεις ή εμπειρίες που μοιράζονται οι συμμετέχοντες

6) Παράγοντες επιτυχίας

Τι έκανε την πρακτική αποτελεσματική ή καινοτόμο;

Υπήρχαν κάποια μοναδικά ή δημιουργικά στοιχεία;

Τι έκανε την πρακτική αποτελεσματική ή καινοτόμο:

- Σχεδιασμένο από και για άτομα με αναπηρίες με χρήση καθολικού σχεδιασμού και συνδημιουργίας.
- Συνδυασμός μάθησης, εργασίας και κοινωνικής ενδυνάμωσης κάτω από την ίδια στέγη.
- Η προσέγγιση με επικεφαλής ομοτίμους διασφάλισε τη συνάφεια, την προσβασιμότητα και την εμπιστοσύνη.

Μοναδικά ή Δημιουργικά Στοιχεία:

- Ένταξη νευροδιαφορετικών και αισθητηριακά ευαίσθητων αρχών σχεδιασμού (π.χ. αθόρυβες κάψουλες, επιλογές φωτισμού)
- Δημιουργική χρήση υποστηρικτικών τεχνολογιών (εργαλεία μετατροπής ομιλίας σε κείμενο, βοηθήματα αφής)
- Μη ιεραρχικός προγραμματισμός: ο καθένας μπορεί να είναι μαθητής και δάσκαλος

7) Μεταβιβασιμότητα / Συστάσεις

Μπορεί η πρακτική να χρησιμοποιηθεί και αλλού;

Ποιες προϋποθέσεις απαιτούνται για την επιτυχή εφαρμογή;

Μπορεί η πρακτική να χρησιμοποιηθεί και αλλού;

Ναι. Αυτό το μοντέλο είναι ιδιαίτερα εφαρμόσιμο σε αστικές περιοχές με ισχυρή παρουσία εκπαίδευσης ενηλίκων ή οικοσύστημα κοινωνικής καινοτομίας.

Προϋποθέσεις για Επιτυχή Υλοποίηση:

- Ένας προσβάσιμος και κεντρικός χώρος
- Συνεργασία με οργανώσεις ατόμων με αναπηρία και εκπαιδευτές της κοινότητας
- Μικτές ροές χρηματοδότησης (δημόσιες επιχορηγήσεις, ΕΚΕ, κοινωνική επιχειρηματικότητα)
- Επένδυση στην εκπαίδευση συντονιστών από ομοτίμους και στην καθολική εμπειρογνωμοσύνη σχεδιασμού

8) Συμβουλές / Συστάσεις Εφαρμογής – προαιρετικά

Λίστες ελέγχου, μαθήματα ή συμβουλές για όσους επιθυμούν να εφαρμόσουν την πρακτική.

- Μην κάνετε αναπροσαρμογή χώρου— σχεδιάστε από την αρχή βάσει συμπερίληψης
- Εμπλέξτε πιθανούς χρήστες σε κάθε στάδιο σχεδιασμού και υλοποίησης
- Προσφέρετε ευέλικτες μορφές αλληλεπίδρασης (drop-in, υβριδική, ατομική καθοδήγηση)
- Ενσωματώστε την ομότιμη μάθηση και την καθοδήγηση σε όλες τις εκπαιδευτικές ενότητες

9) Μαθήματα που αντλήθηκαν - προαιρετικά

Μεγαλύτερες εκπλήξεις, εμπόδια ή βασικά συμπεράσματα κατά την υλοποίηση.

Παρακαλώ, σημειώστε όλες τις κατηγορίες που ισχύουν για την πρακτική που περιγράφετε. Μπορείτε να επιλέξετε περισσότερες από μία.

ΤΥΠΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ

- ☒ Μάθηση με πράξη
- ☐ Διαγενεακή μάθηση
- ☒ Μάθηση με βάση την κοινότητα
- ☒ Ψηφιακή / μικτή μάθηση
- ☒ Μάθηση από ομοτίμους
- ☒ Καθοδήγηση / εκπαίδευση
- ☒ Πολιτιστικές / δημιουργικές προσεγγίσεις
- ☒ Συνεργατικότητα / επικέντρωση σε συνεργάτες
- ☐ Άλλο (προσδιορίστε):

ΟΜΑΔΑ-ΣΤΟΧΟΣ

- ☒ Ενήλικες με χαμηλά προσόντα
- ☐ NEETs (Όσοι δεν βρίσκονται σε εκπαίδευση, απασχόληση ή κατάρτιση)
- ☒ Μετανάστες / Πρόσφυγες
- ☒ Ηλικιωμένοι ενήλικες
- ☒ Γυναίκες
- ☒ Άτομα με αναπηρίες
- ☒ Άλλες ευάλωτες ομάδες
- ☒ Γενικός ενήλικος πληθυσμός

ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- ☐ Επίσημο
- ☒ Μη τυπικό
- ☒ Άτυπο

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ / ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ

- ☒ Γραμματισμός (ανάγνωση, γραφή, κατανόηση)
- ☒ Αριθμητική (μαθηματικά, λογική σκέψη)
- ☒ Ψηφιακές δεξιότητες
- ☐ STEM (επιστήμη, τεχνολογία, μηχανική, μαθηματικά)
- ☒ Προσωπικές, κοινωνικές και μάθηση για τον τρόπο μάθησης
- ☒ Δεξιότητες του πολίτη
- ☒ Επιχειρηματικότητα
- ☒ Πολιτισμική επίγνωση και έκφραση

☒	Γλωσσικές δεξιότητες
☒	Επαγγελματικές δεξιότητες που σχετίζονται με την εργασία
☐	Πράσινες ικανότητες
☐	Άλλο (προσδιορίστε):

ΠΙΘΑΝΟΙ ΧΡΗΣΤΕΣ

☐	Εκπαιδευτικοί / Εκπαιδευτές
☐	Διοικητικό προσωπικό
☐	Διεύθυνση σχολείου / κέντρου
☐	Χάραξη πολιτικής / Δημόσια διοίκηση
☐	ΜΚΟ / Κοινοτικές οργανώσεις
☐	Άλλο (προσδιορίστε):

Γλωσσάρι Κατηγοριών (Επεξήγηση των Στοιχείων της Λίστας Ελέγχου)

Τύπος πρακτικής

- Μάθηση στην πράξη – μάθηση μέσω πρακτικών δραστηριοτήτων, μεθόδων που βασίζονται στην πράξη, όπως εργαστήρια ή πραγματικές εργασίες.
- Διαγενεακή μάθηση – δραστηριότητες στις οποίες συμμετέχουν συμμετέχοντες από διαφορετικές ηλικιακές ομάδες που μαθαίνουν ο ένας από τον άλλον.
- Μάθηση βασισμένη στην κοινότητα – μάθηση που λαμβάνει χώρα εντός της τοπικής κοινότητας, συχνά μέσω της εμπλοκής στην πραγματική ζωή.
- Ψηφιακή / μικτή μάθηση – εκπαίδευση με χρήση ψηφιακών εργαλείων (διαδικτυακά) ή συνδυασμός διαδικτυακών και δια ζώσης μεθόδων.
- Μάθηση από ομοτίμους – μάθηση μεταξύ συμμετεχόντων με παρόμοια κατάσταση ή εμπειρία, με αλληλοϋποστήριξη.
- Καθοδήγηση / εκπαίδευση – ατομική υποστήριξη από ένα πιο έμπειρο άτομο που θα βοηθήσει στη μάθηση και την προσωπική ανάπτυξη.
- Πολιτιστικές / δημιουργικές προσεγγίσεις – χρήση τεχνών, μουσικής, θεάτρου, αφήγησης ιστοριών κ.λπ. ως μαθησιακά εργαλεία.
- Συνεργατικές / βασισμένες σε εταίρους – πρακτικές που περιλαμβάνουν τη συνεργασία μεταξύ οργανισμών ή ομάδων.
- Άλλο (προσδιορίστε) – οποιαδήποτε άλλη μέθοδος που δεν αναφέρεται παραπάνω.

Ομάδα-στόχος

- Ενήλικες με χαμηλά προσόντα – ενήλικες που έχουν χαμηλό επίπεδο επίσημης εκπαίδευσης ή βασικών δεξιοτήτων.
- NEETs – άτομα που δεν βρίσκονται σε εκπαίδευση, απασχόληση ή κατάρτιση (συχνά νέοι ενήλικες).
- Μετανάστες / Πρόσφυγες – άτομα που μετακινήθηκαν από άλλη χώρα, αντιμετωπίζοντας συχνά προκλήσεις ένταξης.

- Ηλικιωμένοι ενήλικες – Ενήλικες ηλικίας 65+ ετών
- Γυναίκες – πρακτικές που ανταποκρίνονται ειδικά στις ανάγκες των γυναικών.
- Άτομα με αναπηρίες – άτομα με σωματικές, αισθητηριακές, νοητικές ή ψυχικές αναπηρίες.
- Άλλες ευάλωτες ομάδες – ομάδες που κινδυνεύουν από αποκλεισμό (π.χ. μακροχρόνια άνεργοι, άστεγοι).
- Γενικός ενήλικος πληθυσμός – μέσοι ενήλικες που δεν εμπίπτουν σε συγκεκριμένες κατηγορίες.

Μαθησιακό Περιβάλλον

- Τυπική – μάθηση εντός επίσημων εκπαιδευτικών συστημάτων, πιστοποιημένα μαθήματα (π.χ. σχολεία, πανεπιστήμια).
- Μη τυπική – οργανωμένη μάθηση εκτός του τυπικού συστήματος (π.χ. εργαστήρια, εκπαίδευση στην κοινότητα).
- Άτυπη – μάθηση μέσω καθημερινών εμπειριών, χωρίς δομημένο μάθημα (π.χ. εθελοντισμός, οικογένεια).

Δεξιότητες / Ικανότητες που αναπτύχθηκαν

- Γραμματισμός – ανάγνωση, γραφή και κατανόηση κειμένων (συμπεριλαμβανομένων λειτουργικών κειμένων όπως οι φόρμες).
- Αριθμητική – χρήση μαθηματικών και λογικής συλλογιστικής.
- Ψηφιακές δεξιότητες – χρήση ψηφιακών εργαλείων, π.χ. δημιουργία βιογραφικού σημειώματος, διαδικτυακά εργαλεία, διαδικτυακές πλατφόρμες.
- STEM – φυσικές επιστήμες, τεχνολογία, μηχανική και μαθηματικά.
- Προσωπικές, κοινωνικές και μαθησιακές δεξιότητες – αυτογνωσία, κίνητρα, ομαδική εργασία, δεξιότητες δια βίου μάθησης.
- Δεξιότητες του πολίτη – ενεργός ιδιότητα του πολίτη, κατανόηση της δημοκρατίας και κοινωνικές ευθύνες.
- Επιχειρηματικότητα – δημιουργικότητα, καινοτομία, διαχείριση έργων, ανάληψη κινδύνου.
- Πολιτισμική επίγνωση και έκφραση – εκτίμηση και δημιουργία πολιτιστικού περιεχομένου (π.χ. τέχνες, μουσική).
- Γλωσσικές δεξιότητες – ικανότητα επικοινωνίας σε μία ή περισσότερες ξένες γλώσσες.
- Δεξιότητες σχετικές με την εργασία / επαγγελματικές δεξιότητες – πρακτικές δεξιότητες χρήσιμες σε συγκεκριμένες θέσεις εργασίας ή επαγγέλματα.
- Πράσινες ικανότητες – γνώσεις και συμπεριφορές που υποστηρίζουν τη βιωσιμότητα και την περιβαλλοντική φροντίδα.
- Άλλο – τυχόν άλλες δεξιότητες που έχουν αναπτυχθεί (παρακαλώ διευκρινίστε).

Πιθανοί χρήστες – ομάδες που θα μπορούσαν να επωφεληθούν από την εφαρμογή, την προσαρμογή ή την έμπνευση αυτής της πρακτικής στο εργασιακό τους πλαίσιο.

Σημείωση: Αυτές οι κατηγορίες ακολουθούν πλαίσια της ΕΕ, όπως οι Βασικές Ικανότητες για τη Δια Βίου Μάθηση (2018), το Σχέδιο Δράσης για τις Βασικές Δεξιότητες (2025) και ο Οδηγός Προγράμματος Erasmus+ 2025 – Γλωσσάρι

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

This document was created under the Creative Commons license:

Attribution-Non-Commercial-Share Alike (CC BY-NC-SA).

All or part of this document may be used, copied, and disclosed provided that the origin is mentioned, it is not used commercially, and its license is not modified.

All rights reserved.

© Copyright 2024 XXI Adults

